

Benliğin Yeniden İnşası Bağlamında Bahar Dizisi

Bahar Series in the Context of the Reconstruction of the Self

Asuman Banu BARIŞ

Doç. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İletişim Fakültesi,
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, abanubaris@gmail.com
https://orcid.org/0000-0002-8173-7834

Makale Başvuru Tarihi: 09.10.2024

Makale Kabul Tarihi: 16.12.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Burçin UYSAL

Y.L. Öğr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
LEE, İletişim Bilimleri A.B.D., brcnyll@gmail.com
https://orcid.org/0009-0008-9762-6689

ÖZET

Televizyon dizilerinde; karakterlerin geçmiş yaşantıları doğrultusunda bugün sahip oldukları bazı kişisel özelliklerini ve davranışlarını değiştirmek isteyerek kendilerini yeniden bulma çabaları, benliğin yeniden inşası teması altında işlenmektedir. Dizilerdeki karakterlerin kendilerinin de sahip olmaktan memnun olmadıkları bazı özelliklerini değiştirip hayata yeniden başlama arzuları, bu televizyon yapımlarını takip eden seyirciye de kendilerini bulma ve izleyicinin düş dünyasında sahip olunan benliğin değiştirilebilmesinin mümkün olduğu imkânı sunmaktadır. Bu çalışmada Bahar dizisi, konunun bağlamına, amacına ve araştırma sorularına uygun olması sebebiyle amaçlı örnekleme tekniği doğrultusunda seçilmiş ve dizinin ilk sezonunda yer alan bölümlerinden seçilen 16 görsel 5 kesit içerisinde gruplandırılarak nitel bir araştırma yöntemi olan göstergebilimsel analizle incelenmiştir. Bahar dizisindeki Bahar ve Timur karakterlerinin benliklerini yeniden inşa sürecindeki etkenler, benliklerini neden yeniden inşa etmek istedikleri ve benliklerini bulma sürecinde nasıl bir yol izledikleri Barthes'in gösterge-gösteren-gösterilen modeli ışığında çözümlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada kullanılan karakterlerin ifadeleri ve benliğin yeniden inşasını temsil eden sahneleri içeren görseller, araştırmanın verilerini oluşturmaktadır. Çalışmada benliğin yeniden inşası bağlamında bireysellik, annelik, özgür ve güçlü kadın, babalık rolü ile bu rolde geçmişin etkileri ele alınmıştır. Dizideki Bahar ve Timur karakterlerinin geçmişlerinde yaşadığı olumsuzlukların çeşitli negatif açılardan kendilerini ve çevrelerini etkilediği ve kendi benliklerini yeniden inşa etmelerine neden olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Bahar Dizisi,
Benlik İnşası,
Kimlik,
Göstergebilim,

ABSTRACT

In television series; the characters' efforts to find themselves again by changing some of their personal characteristics and behaviors that they have today in line with their past experiences are processed under the theme of reconstruction of the self. The desires of the characters in the series to change some of their characteristics that they are not happy with and to start their lives over again offer the audience who follow these television productions the opportunity to find themselves and to change the self that is possessed in the dream world of the audience. In this study, the Bahar series was selected in accordance with the purposeful sampling technique due to its suitability for the context, purpose and research questions of the subject and 16 visuals selected from the episodes in the first season of the series were grouped into 5 sections and examined with semiotic analysis, which is a qualitative research method. The factors in the process of reconstructing the self of the characters Bahar and Timur in the Bahar series, why they want to reconstruct their self and what kind of a path they follow in the process of finding their self were tried to be analyzed in the light of Barthes' sign-signifier-signified model. The expressions of the characters used in the study and the visuals containing the scenes representing the reconstruction of the self constitute the data of the research. In the study, individuality, motherhood, free and strong woman, fatherhood role and the effects of the past on this role were discussed in the context of rebuilding the self. It is seen that the negativities experienced by Bahar and Timur characters in the series in their pasts affected themselves and their environment in various negative ways and caused them to rebuild their own selves.

Keywords:

Bahar TV Series,
Self-Construction,
Identity,
Semiology,

Önerilen Alıntı (Suggested Citation): BARIŞ, Asuman Banu ve UYSAL, Burçin (2024), "Benliğin Yeniden İnşası Bağlamında Bahar Dizisi", **Global Social Sciences Bulletin**, S.1(2), ss.149-160.

1. GİRİŞ

Televizyon dizileri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de çok çeşitli konularla izleyiciyle buluşan, tercih edilirliliği yüksek televizyon yapımlarındandır. Bu yapımların izleyiciler tarafından yoğun olarak ilgi görmesinin pek çok nedeni bulunmakla birlikte izleyicilerin kendi benlikleriyle özdeşim kurmaları da bu nedenlerin başında gelmektedir. Dizilerdeki karakterlerin; özellikle çocukluk dönemlerinde ailelerinde yaşadıkları olumsuzlukların, onların geleceğine etki ederek yanlış tercihler yapmaları sonucunda mutsuz olmalarına neden olması ve kendi geçmişlerinin bu olumsuz izlerini silme istekleri, tema olarak televizyon yapımlarında çeşitli şekillerde işlenmektedir. İnsanların benliği hem çevresini etkileyen hem de kendi çevresinden etkilenen, insanların kendisinden kopabilen aynı zamanda insanın kendi özünü yansıtan ve bunlara ek olarak aynı zamanda da insan vücudundan bağımsız bir yapıdır (Mead, 2017:165-170). Bununla ilişkili olarak insanın kişiliği, bilişsel dünyası, jestleri, ailesine ve çevresindeki insanlara davranış biçimi, etrafında gelişen olayları yorumlama biçimi ve sahip olduğu genel duyu durumu, birçok etkinin birleşimi olarak ortaya çıkmaktadır. Benlik oluşum sürecinde maruz kalınan toplumsal davranışlar doğrudan insanların tecrübe dünyasına işleyerek benliğin hammaddesi haline gelmektedir (Mead, 2017:229).

İnsan kendisini birey haline getiren benliğindeki eksikliklerin, hataların ya da değiştirmek istediği özelliklerinin farkına ancak farklı tecrübeler yaşadığı zaman varabilmektedir. Sonradan yaşanan bu tecrübelerin ardından gelen farkındalık ise benliğin yeniden inşası sürecinin başlamasına yardımcı olmaktadır. Bu bakış açısından hareketle çalışmada Bahar dizisindeki karakterlerin sonradan yaşadıkları farkındalıklar doğrultusunda benliklerini nasıl yeniden inşa etme yoluna gittikleri üzerinde durulmaktadır.

İnsanın kendisinin de sahip olmaktan mutlu olmadığı bazı özelliklerinin nereden geldiğinin farkında olmaması onların yolunu, sorunların çözümü noktasında kapatmaktadır. Televizyon dizilerinde bu sorunların çözümüne ışık tutularak izleyen her insanın kendisini bulmasının sağlanması, seyirci kitlelerin artmasında ciddi etkilere sahip olmaktadır. Çünkü hem kimliğin ve benliğin oluşum süreci hem de bu kavramların yeniden inşası aynı zamanda kültürelidir (Ertaş, 2024:329).

İnsanlar farklı ailelerde ve kültürlerde dünyaya gelmiş olsalar da insanların kendi kimliklerinin ve benliklerinin oluşumunda, yaşadıkları toplumda var olan ortak kültürel kodların da etkisi göz ardı edilmemektedir. Benlik oluşumunun ailede başlayarak okulla beraber şekillenmesi ve insanın çevresinden takdir gördükçe zamanla şekillenen benliğini içselleştirmesi, benliğin sosyal bir oluşum olduğunun kanıtıdır (Boyacı, 2019:5). Kültürle birlikte şekillenerek sosyal bir olgu olarak karşımıza çıkan benliğin yeniden inşasında; zamanla değişen toplumsal konjonktür, algı, toplumdaki insanların hayata bakış açıları, hayatı yakalama arzuları, kendilerinde rahatsız oldukları negatif kişilik ve benlik özellikleri önemli rol oynamaktadır.

Sahip olunan benliğin değiştirilmesi, insan hayatında radikal olduğu kadar aynı zamanda zor bir süreci kapsamaktadır. Bahar dizisinde karakterlerin bu süreci her yönüyle yaşıyor olmaları, insanlara yol gösterici niteliktedir. Dizide kullanan sözel ve görsel imgeler doğrultusunda çoğu insanın kendisinde gerçekleştirmek istediği ve birçok insana ışık tutacak benliğin yeniden inşa süreci örneğinin çalışmada analiz edilmesi, çalışmanın önemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın evrenini televizyon dizileri oluşturmaktadır. Örneklem olarak Bahar dizisi seçilmiştir. Bahar dizisinin kısa sürede ciddi seyirci kitlesine ulaşması, her yayınlanan bölümden sonra bu kitlenin artması, dizide konu olarak karakterlerin geçmiş ve şimdiki hayatları üzerinden bir benlik inşa sürecinin işlenmesi nedeniyle televizyon dizilerinden Bahar dizisi örneklem olarak seçilmiştir. Araştırmacının amacı, Bahar dizisindeki karakterlerden yola çıkılarak insanların sahip oldukları benliklerini yeniden inşa etmek istemelerinin altında yatan nedenlerin açığa çıkarılarak, insanların benliklerini yeniden nasıl inşa ettiklerinin analiz edilmesidir. Araştırmanın yanıt vermeyi amaçladığı sorular şunlardır;

- İnsanları yeniden benlik inşasına iten nedenler nelerdir?
- İnsanlar yeni benliklerini oluştururken hangi unsurları göz önünde bulundurmaktadır?

2. TV YAPIMLARINDA BENLİĞİN YENİDEN İNŞASI: BAHAR DİZİSİ ÖRNEĞİ

Araştırmanın bu kısmında sırasıyla benliğin yeniden inşasına, TV yapımlarında benlik inşası temsili ve “Bahar” dizisinde benliğin yeniden inşası temsiline değinilecektir.

2.1. Benliğin Yeniden İnşası

Benlik; insanın kendi kişisel, ruhsal ve duygusal özelliklerinin oluştuğu; kişiyi diğer insanlardan ayıran tüm özelliklerini kapsayan bir kavramdır. Benlik oluşma sürecinde insan hem çevresel faktörlerden etkilenmekte, hem de çevredeki diğer insanların da benlik oluşum süreçlerini etkilemektedir (Fidan, 2014:23). Benlik kavramı ile sosyoloji, felsefe ve psikoloji alanları ilgilenmektedir. İnsanların kendilerini nasıl algıladığı, kim olduğu, bilgisi, inançları, varlığının ne anlama geldiği, hayattaki misyonları, çevresindeki insanların fikirlerinin ne derece önemli olduğu, hayattaki hedefleri, insanların zayıf ve güçlü özellikleri benliğin kapsamına giren kavramlardır (Çelikel, 2014:29).

Strong'a (1957) göre dört temel benlik kavramı vardır. Bunlar ideal, değişken, bütünsel ve sosyal benliktir. Benlik kuramları çerçevesinde benliğin şimdi ve burada optimistik olması ve mekanik olmaması gibi unsurları benliğin genel özelliklerini kapsamaktadır. Cooley'e (1902) göre benlik insanın kendisini ben olarak tanımladığı kavramları kapsamaktadır (Akt.: Akış, 2020:65). İnsanda benlik kavramı kişinin aslında ne olduğunu ve gelecekte ne olacağını kendisine sorgulatan, sorguladıkça gelişen bir unsurdur (Çalışır, 2014:179).

Benliğin oluşum, gelişim ve yeniden inşa sürecinde birçok faktör etki göstermektedir. Kişilerin nasıl bir ülkede, şehirde ve ailede dünyaya geldikleri; ailesinin sahip oldukları düşünce yapısı, inandığı değerler, gelenekler, görenekler ve adetler; kişilerin çocukluklarında yaşadığı olumlu ya da olumsuz olaylar, gittikleri okullar, nasıl bir bebeklik ve çocukluk geçirdikleri gibi maddeler insanlarda benlik oluşum sürecine negatif ya da pozitif yönde tesir etmektedir. Bu maddeler ışığında kişilerin yaşadıkları, aynı zamanda insanların gelecekte kendi benliklerini yeniden inşa edip etmeyeceklerinin de bir krokisini oluşturmaktadır (Basmacı, 2022:118).

İnsan kendisinde negatif gördüğü, çevresindeki insanların hayatlarını etkileyen, kendisini mutsuz eden, çevresindeki insanlar tarafından takdir görmeyen özellikleri yeniden yapılandırmaya ve inşa etmeye dönük kendisini yenilemekten kaçınan bir özelliğe sahip değildir. Çünkü Türk toplumundaki genel eğilim olarak insanların, varoluşunun nedenini, ailesine, çocuklarına, mutlu olmaya ve insanları memnun etmeye bağlı olduğu görülmektedir.

Kavram olarak benlik; kişilerin kendilerini oluşturan unsurları ve diğer insanlarla olan iletişimleri doğrultusunda değişen, gelişen bir süreç olarak görülmektedir. Kişilerin benliklerini yeniden inşa etmeleri hususunda diğer insanlar tarafından nasıl görüldükleri ve anlamlandırıldıkları önemlidir. Çünkü bireyler benliklerini yeniden nasıl şekillendirmeleri gerektiğine karar verirken bunları göz önünde bulundurmaktadır (Yıldız, 2021:57).

Sahip olunan kişilik ve davranış bozukluklarının nedenleri arasında insanların geçmişlerinde yaşadıkları olumsuz tecrübelerin benliklerine kodlanması gösterilmektedir. İnsanların kendilerini yeniden inşa etmeleri demek aynı zamanda toplumun da yeniden inşası anlamına gelmektedir. Benliğin inşa süreci sağlıklı bir altyapıya oturtulursa amacına ulaşmış demektir. Kişiliği, davranışları, insanın özünü ve bilincini yapılandıran benlik yeniden inşa edilirken; öncelikle insanın kendisi için doğru adımlar atması ve kendisini doğru şekilde analiz etmesi elzemdir. Birey tarafından kendisinde gördüğü olumsuzluklar doğrultusunda yeniden inşa ettiği benlik, aynı zamanda kişinin kendi hayatındaki tüm alanlarını etkileyecektir (Fazlıoğlu, 2023:53).

2.2. TV Yapımlarında Benlik İnşası Temsili

Benlik inşası kavramı sosyoloji, psikoloji ve felsefe gibi alanlarda ele alınmasına karşın; geleneksel medyada ve yeni medyada da öne çıkan konulardan biri olmaktadır. En çok kullanılan kitle iletişim aracı olan televizyondaki yapımların farklı alanlarında benlik inşasına yönelik konuların işlendiği görülmektedir. Benlik inşasının en çok işlendiği yapımların başında gelen televizyon dizilerinde de karakterler ve olaylar üzerinden benlik inşasının sunulduğu görülmektedir. Konunun tiyatral bir şekilde sahnelenmesi, seyircinin kendi hayatından kesitler bulma ihtimaline yol açması açısından önemlidir. Çünkü toplumda kendinden, benliğinden ve geçmişinden memnun olmayan insan sayısının fazlalığı; özellikle psikoloji ve sosyoloji alanlarında yapılan araştırmalar neticesinde gözlemlenmektedir. Aynı şekilde yeni medyada benlik inşasının konu olarak işlenmesi, bu yapımları izleyen kitle sayısındaki ciddi artış ve yapımların sosyal medya hesabındaki takipçi sayısının fazlalığı gibi olgular; bireylerin bu televizyon yapımlarında kendi hayatlarından parçalar bulduğunu kanıtlamaktadır. Goffman tarafından kaleme alınan *Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu* adlı kitapta, kişilerin başkaları tarafından arzu edilen benliğin açığa çıkması için tiyatro sahnesi benzetmesi yapılarak kişilerin arka ve ön sahnedeki tutumlarını kıyaslamaları istenmektedir (Yıldırım ve Özdemir, 2019:179).

Goffman (1956) tarafından geliştirilen Dramaturji Teorisi'nde; bireylerin günlük hayatlarında yapay bir sahnede oldukları vurgulanmaktadır. Kişiler bu sahnede kendilerini izleyenlere karşı bir duruş oluşturma ve takdir görme

çabası içindedir (Yıldırım ve Özdemir, 2019:183). Televizyon dizilerinde çeşitli bağlamlar içerisinde işlenen benlik ve beraberindeki kimlik inşası, bu teoriyi kanıtlamaktadır. Benlik inşası örneği olarak Kızıl Goncalar, Yalı Çapkını, Sandık Kokusu, Kızılıcık Şerbeti, Bir Gece Masalı da Bahar gibi son dönemlerin popüler televizyon dizilerine örnek gösterilebilir.

Goffman'ın (1956) "*Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu*" adlı kitabında bireylerin günlük hayattaki benlik sunumları vitrin ve performans gibi tiyatral olgularla betimlenmektedir. Bireylerin sahip oldukları fiziksel özelliklerinin yanı sıra demografik ve bilişsel özelliklerinin de hem benlik inşasına hem de benlik sunumuna etki ettiği Goffman tarafından vurgulanmaktadır (Yıldırım ve Özdemir, 2019:190). Televizyonda yayınlanan dizilerde benliğin yeniden inşası teması işlenirken, özellikle bu maddelere vurgu yapılması Goffman'ı kanıtlar niteliktedir.

2.3. Bahar Dizisinde Benliğin Yeniden İnşa Temsili

Benlik algısı insanın dışarıdan insanların onu nasıl gördüğünü kendi benliğinde içselleştirerek kendisini bu doğrultuda tanımlamasıdır. Ben iyi bir eşim, ben örnek bir babayım, ben iyi bir arkadaşım şeklinde gelişen yargılar, insanların kendi benlik algılarının dışı vurumunu göstermektedir (Demirbilek, 2021:70). Bahar dizisinde "*Bahar*" ve "*Timur*" karakterleri geçmişlerinde sahip oldukları aileleri tarafından zor bir çocukluk geçirdikleri için temel benlik oluşum süreçlerini sağlıklı bir şekilde tamamlayamamışlardır. Bu doğrultuda karakterlerin şu an ve gelecek hayatları için benliklerini yeniden inşa ederek kendilerini yeniden bulmayı ve tanımayı istemeleri dizide benliğin yeniden inşası temasının işlendiğini kanıtlamaktadır. Benlik inşasının işlendiği yapılar da geçmiş ile bugün arasında sık sık bağlantı kurulduğu ve daha çok bugün sahip olunan kişiliğe etki eden negatif olayların üzerinde durulduğu gözlemlenmektedir.

Dizide karakterlerin benliklerini yeniden inşa etmelerinin altında yatan asıl neden; kendi benlik saygılarını gerçekleştirmek istemeleridir. İnsanların geçmişlerinde yaşadıkları olumsuz olaylar doğrultusunda bugün sahip oldukları kişisel özelliklerini değiştirme arzuları, insanların bugünkü benliklerine kendilerinin de saygı duymadıklarını göstermektedir (Gulmmadzada ve Işıklı, 2020:97). Dizide "*Timur*" karakterinin geçmişte kendi babasından gördüğü baskılar sonucunda kendi benliğine de baskıcı bir baba figürü kodlanmaktadır. Timur karakteri de kendi çocuklarına babası ona nasıl davrandıysa öyle davranmaktadır. Karakter ancak eşi ve çocukları tarafından bir baba figürü olarak takdir görmeyip kendisine saygı duyulmadığını anlamaya başladığında benliğini yeniden inşa etmeye karar vermektedir. Benlik kavramı birey tarafından yeniden inşa edilirken kişinin bilinci bireye "*daha iyi bir insan olabilirsin*" düşüncesini aşlamaktadır.

Dizide karakterler tarafından yeniden inşa edilmeye çalışılan benlikler; kendilerinin farkına varmaları gerektiği, kişinin önce kendisine saygı duyması gerektiğinin önemi, benlik saygısı oluşumunun bireyin hayatına olumlu etkileri ve benliğini yeniden inşa etmek isteyen insanların bunu başarabileceği temaları çerçevesinde şekillenmektedir. Bireyler kendi benlik saygılarını yeniden kazanmak istedikleri için benliklerini yeniden inşa etmek istemektedirler. Kişinin benlik saygısını ve beraberinde öz saygısını kazanarak oluşturduğu yeni benlik ve kimliği; bireyin gelecekteki hayatına, çevresindeki insanlara ve aile hayatına domino etkisiyle sirayet etmektedir. Benliğin yeniden inşa edilerek benlik saygısının kazanılmasında kişilerin yargılamayı bırakmaları, kendilerine belirli amaçlar edinmeleri, kendilerini dinlemeleri, olumsuz yargılarından kurtulmayı başarabilmeleri ve kendi sınırlarını belirlemeleri gerekmektedir (Hepekiz ve Gökaliçler, 2019:770). Bahar dizisinde özellikle Bahar karakterinin geçmişte kendisini unutarak tamamen ailesi için çabalaması ve bu çabalarının yine de insanları memnun etmemesi dizide görsel ve sözel imgeler halinde işlenmektedir.

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

3.1. Göstergebilimsel Tasarım

Göstergebilim müzik, jest, görüntü ve mimikler kullanılarak bir gösterge dizisi oluşturan yöntemdir. Gösteren ile gösterilen arasındaki etkileşim, göstergeyi meydana getirmektedir ve bu etkileşim doğrultusunda açığa anlama kavramı çıkmaktadır. Göstergebilimin amacı; olayları açığa çıkartan en temel faktörleri ve farklı noktaları açığa çıkartmaktır. Gösterge ile gösterilen arasındaki etkileşim bir anlaşmaya dayanır ve toplumda doğal olarak var olduğu kabul edilmektedir. Barthes'e (1979) göre dil harici göstergeler gösterilen ile gösteren arasındaki benzerlikten kaynaklanırken; dilin kendi içindeki göstergeler tamamen tesadüfi şekilde oluşmaktadır. Aynı zamanda sadece gösterilen ile gösterenin kendi içlerindeki bağlantı değil çevre etkisi faktörünün de göz

önünde bulundurulması gerekmektedir. Barthes; ücret ve emek örneği vererek gösterilen ile gösteren arasındaki etkileşim sonucunda anlamlamanın oluşmasını betimlemektedir (Bircan, 2015:25).

Başka bir ifadeyle göstergebilim, dilsel göstergelerin yanında temsili olan ve anlamlı olan her şeyi içine alır. Bir görüntü ya da metnin, ilk algılanan ve tanımlanan içeriğinden başka gizli ve üstü kapalı anlam içeriklerinin de olduğunu, bundan dolayı görünenin yanında görünmeyen, öznelin yanında nesnelin, somutun yanında soyutun, bilinenin yanında bilinmeyen olduğunu da gösterir (Karaman, 2017:30). Roland Barthes'ın göstergebilim yaklaşımına (1979) göre görsellerde kullanılan imgelerin altında yatan gizli anlamlar vardır. Bu anlamların diğer anlamın yanında analiz edilmesiyle bütüncül anlam ortaya çıkmaktadır.

Çalışmada göstergebilimin içerdiği farklı yaklaşımlar arasından Barthes'ın (1979) yaklaşımı kullanılmaktadır. Barthes toplumun kendisi tarafından oluşturulan bazı yargıların nasıl doğal olarak algılandığını çözümlmeyi ve bu çözümlmeleri tasvir etmeyi amaçlamaktadır. Barthes'e (1979) göre göstergebilimin kendisi de has anlatım şekilleri ve dili itibariyle aslında bir dildir. Fonksiyonelliği açısından köken olarak dilbilimine dayanmaktadır ve herhangi bir sınırı yoktur (Bircan, 2015:40). Araştırmada “*Bahar*” dizisindeki görsel imgelerin anlamları ile dizinin insanların zihninde oluşturmak istediği mesajların analizi yapılmıştır. Bu sayede dizinin çeşitli bölümlerindeki sekanslar incelenerek benliğin yeniden inşası süreci vurgulanmıştır.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini, benlik inşasını konu alan tüm televizyon dizileri kapsamaktadır. Genel evrendeki tüm filmlerin analizinin yapılmasının güç olması nedeniyle veri toplama tekniği olarak amaçlı örnekleme tekniği tercih edilmiştir ve Bahar dizisi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Bahar dizisinin örneklem olarak seçilmesinin temel nedeni; benlik inşasını konu olarak temele alması, dizinin kısa sürede ciddi sayıda izleyici kitlesine ulaşmış olması ve dizide toplumdaki insanlar tarafından yaygın olarak yaşanan olayların konu olarak işleniyor olmasıdır. Dizinin bölümlerindeki bazı sekansların araştırma bağlamına uygun olmaması nedeniyle bu sekanslar analiz dışında bırakılmıştır. Çalışma bağlamı doğrultusunda belirlenen 16 görsel yöntem olarak göstergebilimle incelenmiştir.

3.3. Araştırmanın Bulguları

Dizilerde seyirci belleğinde izlediklerini anlamlandırma, biçim ve olay düzlemi olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilmektedir. Anlamlandırmada olay düzlemini içeren faktörler; makyaj, aktörlerin kıyafetleri ve kıyafetlerini tamamlayan takılar, gün ışığı, oynadıkları senaryo ile çekim esnasında kullanılan çevre düzenlemesidir. Biçim düzlemini anlamlandırmaya yardımcı olan faktörler ise senaryoyu kayıt altına almaya yardımcı olan çekim ekipmanlarının tüm yardımcı unsurlarını içermektedir (Bircan, 2015:35).

Barthes'e (1979) göre vücudun baş bölümünden karın kısmına kadar olan bölümü kapsayan yakın çekim, beden bel hizasından diz kısmına kadar olan bölümü kapsayan orta çekim, bireylerin günlük yaşantılarındaki bakış alanlarını kapsayan genel çekim ve objeleri ya da bireyleri tüm dış faktörlerden soyutlayarak kadrage almayı sağlayan uzun çekim olmak üzere dört farklı çekim türü vardır (Bircan, 2015:39). Bu çalışmada benliğin yeniden inşasını içeren sahneler, sekanslar halinde üç görsel üzerinden incelenmiştir. Göstergebilim yönteminde sahnelerin sekanslar şeklinde incelenmesi; çekim esnasında aktörlerin kullandıkları vücut dilini, mimiklerini ve araştırmada incelenen bağlam doğrultusunda kullanılan çekim açılarını anlamlandırmayı mümkün kılmaktadır.

3.4. Bahar Dizisi Künyesi

Araştırmaya konu olan “*Bahar*” dizinin künyesi ile ilgili bilgiler özet olarak sunulmuştur. Yine dizi kapsamında diziyeye adını veren “*Bahar*” karakterinin “*bireysellik inşası*” ve “*annelik inşası*” kesitler halinde incelenecektir. Yine dizideki Timur karakterinin babalık rolünde geçmişinin etkileri ve Timur karakterinde babalığın yeniden inşası kesitler halinde değerlendirilecektir. Ayrıca Bahar karakterinin “*özgür ve güçlü kadın inşası*” son kesit olarak incelenecektir. Dizinin özet bilgileri;

- **Tür:** Dram
- **Yönetmen:** Neslihan Yeşilyurt
- **Yapımcı:** Asena Bülbüloğlu

- **Senarist:** Ayça Üzüm
- **Oyuncular:** Demet Evgar, Buğra Gülsoy, Mehmet Yılmaz Ak, Hatice Aslan, Ecem Özkaya, Elit Andaç Çam, Demirhan Demircioğlu, Alisa Sezen Sever, Nil Sude Albayrak, Füsün Demirel, Ege Erkal, Devrim Kabacaoğlu, Sena Kalıp, Hasan Şentürk, Uygur Özçelik, Deniz Sarıkış, Müfit Kayacan, Aykut Selahattin Süslüer, Mehmet Akif Akdeniz, Elif Rana Tatar, Sonat Tokuç, Yeşim Çelebi, Efe Ürgen, Macit Koper, Müjgan Ferhan Şensoy, Pelin Karahan
- **Besteci:** Aytekin Ataş
- **Ülke:** Türkiye
- **Dil:** Türkçe
- **Sezon:** 1. Sezon
- **Bölüm Sayısı:** 10

Görsel 1. Bahar Dizisi Tanıtım Afişi

Kaynak: <https://www.showtv.com.tr>

Dizinin tanıtım afişinde Bahar (Demet Evgar) adlı başrol oyuncusu, mutfakta doktor üniformasıyla görülmektedir. Afişte hem başrol oyuncusunun hem de dizinin adı olan “Bahar” yazısının altında “Uyanmaya hazır mısın?” sorusu dikkat çekmektedir. Bahar kelimesi tabiatta kışın ardından doğadaki canlanmayı, yenilenmeyi ve yeniden doğuşu simgelemektedir. Dizinin tanıtım afişinde mekân olarak mutfak kullanılması, Bahar’ın doktor üniforması giydiği halde yemek yaparken görünmesi ve oyuncunun yüzündeki masum gülümsemenin yanında gözlerindeki keskin bakışı dizideki Bahar adlı oyuncunun, dizide kullanılan ismini temsilen bir farkındalık yaratarak kendi hayatı için radikal değişim kararları vereceğini ve ev hanımlığı rolünün yanında doktor kimliğinin bulunduğunu da göstermektedir.

Kesit 1. Bahar Karakterinin Bireysellik İnşası

Görsel 2

Görsel 3

Görsel 4

Görsel 2’de Bahar karakteri mutfakta umutsuz, saçları dağınık, kendisini evine adayan, mutsuz, düşünceli, içinde bulunduğu yerden hoşnut olmayan ve değişim isteyen bir imaj çizmektedir. Oyuncunun çizdiği bu vücut dilinin seyirci tarafından doğru anlamlandırılabilmesi ve oyuncunun çizdiği imaj ile mekân arasında seyircinin bağlantı kurabilmesi için yakın çekim tercih edilmiştir. Aynı zamanda Görsel 2’de Bahar adlı oyuncunun bu düşünceli ve mutsuz tavrının yanına baharı simgeleyen çiçekler eklenmesi Bahar’ın bir uyanış, değişiklik ve farkındalık yaşayacağını sembolize etmektedir.

Dizideki bir sonraki sekans olan Görsel 3’te Bahar karakteri; dizinin afişinde kullanılan doktor üniformasına, “*Uyanmaya hazır mısın?*” cümlesine ve bir önceki sekans olan Görsel 2’deki ev hanımı görselinin yanına baharı ve uyanışı temsilen çizilen bahar dallarına ithafen, bir hastanede doktorların önünde mülakatta olduğu görülmektedir. Görsel 3’te Bahar karakterinin oturuş şekli, ayaklarının duruş açısı ve ellerini konumlandığı yer doktorluk mesleğine başlamayı çok istediğini kanıtlamaktadır. Oyuncunun çizdiği bu imajı seyircinin anlamlandırabilmesi ve mekân-durum özdeşimi kurabilmesi için uzak çekim tercih edilerek Bahar karakterinin vücudu, seyirciye dönük biçimde kamera açısına yansıtılmıştır.

Dördüncü görselde Bahar karakterinin doktor üniformasını giymiş olması, karşısındaki insana Görsel 2’ye kıyasla daha mutlu ve umut dolu bakması istediğine ulaşmış ve kendisini önce kendine sonra da çevresindeki insanlara kanıtladığının göstergesidir. Bahar karakterinin Görsel 2’de çizdiği imaja kıyasla daha mutlu ve umut dolu olduğunu seyirciye göstermek için yakın çekim ölçeği kullanılarak oyuncunun yalnızca yüzü kadrja alınmıştır. Görsel 2, 3 ve 4’te kullanılan sekanslar Bahar karakterinin kendisi üzerinde mutsuz ev hanımlığından doktorluk mesleğine kabul edilerek hayata daha mutlu ve gururlu bakmaya başladığını, aynı zamanda kendi hayatında bir değişiklik yaparak benliğini yeniden inşa etmeye başladığını göstermektedir.

Tablo 1. Bahar Karakterinin Bireysellik İnşası Kesitinin Göstergibilimsel Analizi

Görseller	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 2	Dağınık saç, ev kıyafeti, bahar dalları	Mutfakta olan kadın	Mutsuzluk ve yeniden uyanış
Görsel 3	Beden dili, el-ayak tutuş şekli	Mülakatta olan kadın	Kendini kabul ettirme arzusu
Görsel 4	Yüz ifadesi, beden dili, kıyafet	Doktorluk mesleğine başlayan kadın	Mutluluk, umutlu bakış

Tablo 1’de dizide kullanılan sekanslardaki anlatılmak istenen ve seyircinin asıl anlamlandırması gereken görseller gösterge, gösteren ve gösterilen olarak analiz edilmiştir. Buradaki amaç; alınan sekanslardaki anlamlandırılması gereken bağlamların aktör, mekân, dekor, jest, mimik ve çekim açısı gibi unsurlarla ilişkilendirilerek bireylerin zihninde kodlanmasıdır. Dizide devam eden hayatından mutsuz olan Bahar’ın, kendini gerçekleştirmek için mesleğine dönerek hayata daha umutlu ve mutlu bakmaya başlaması görsel iki, üç ve dörtte kullanılan imgeler, semboller, beden dili ve çekim açıları ile tasvir edilmektedir. Bahar karakterinin her sekans geçişinde sahip olduğu beden dilinin ve çekim açısının değişimi; karakterin yeniden benlik inşasına başladıktan sonra, karakterin kendi benliğindeki pozitif yönde değişimine işaret etmektedir.

Kesit 2. Bahar Karakterinin Annelik İnşası

Görsel 5

Görsel 6

Görsel 7

Görsel 5’te Bahar karakterinin gözlerini kapatarak hayal kurduğu ve düşünceli duruşu yakın çekim ölçeği kullanılarak vurgulanmaktadır. Bir sonraki sekansta Bahar karakterinin düşünürken kendi çocukluğunu düşündüğü ve çocukluğunda mutsuz olduğu, başının önde olmasından anlaşılmaktadır. Görsel 6’da kullanılan yakın çekim ölçeği ile Bahar karakterinin çocukluğu yalnızca baş kısmı alınarak benzerlik yöntemiyle anlatılmaktadır.

Görsel 7’de Bahar karakterinin kendi çocukluğunu hayal ettikten sonra yanına kendi çocuklarının geldiği ve Bahar’ın kendi elleriyle çocuklarının kafalarını kaldırması, çocuklarının kendisi gibi bir çocukluk yaşamalarını istememesini simgelemektedir. Burada Bahar karakteri, geçmişine dönerek ne yapmaması gerektiğini hatırlamakta ve çocuklarına buna göre davranmaktadır. Sekans olarak alınan üç görsel; benliğin inşasında geçmişin önemini ve insanın günlük hayatında çevresindeki insanlara karşı olan davranışlarını şekillendirdiğini

kanıtlamaktadır. Aynı zamanda Bahar karakteri bir anne figürü olarak çocuklarına; beden dili olarak ve hayat boyu nasıl durmaları gerektiğini göstererek, onların benlik inşalarına yardımcı olmaktadır.

Tablo 2. Bahar Karakterinin Annelik İnşası Kesitinin Göstergebilimsel Analizi

Görseller	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 5	Beden dili, kapalı göz	Başı eğik kadın	Düşünme, mutsuzluk
Görsel 6	Jestler, aşağı doğru bakma	Yere doğru bakan kız çocuğu	Korku, çekince
Görsel 7	Jestler ve mimikler	Mutlu anne ve çocukları	Mutluluk, sevgi, şefkat

Tablo 2’de 5, 6 ve 7. Görsellerde kullanılan karakterlerin mekân, dekor, çekim açısı, ölçeği, kullandıkları jest ve mimikler ile sınıflandırılmıştır. Karakterlerin yaşadıkları mutsuzluk, umutsuzluk, öfke, neşe, sevgi, şefkat gibi jest ve mimikler aracılığı ile anlaşılması mümkün olan duyguları, sekanslarda; yakın çekim ölçeği kullanılarak vurgulanmaya çalışılmıştır. Bu sayede sekans geçişlerinde kullanılan imgeler; gösteren ve gösterilen bağıntısı sağlıklı bir şekilde kurularak izleyiciye kendi benliğinde anlamlandırma yapması sağlanmaktadır.

Kesit 3. Timur Karakterinin Babalık Rolünde Geçmişinin Etkileri

Görsel 8

Görsel 9

Görsel 10

Görsel 8’de evin içerisindeki telaşlı ambiyans, uzak çekim ölçeği kullanılarak belirtilmektedir. Timur karakterinin elindeki çöp poşetinin gösterilmesi ve kız çocuğunun arkasından koşması uzaktan gösterilerek anlamlandırılmaktadır. Evdeki diğer kadının ise yüzündeki şaşkın ifade yakın çekim ölçeği ile sadece yüzü yan açıdan gösterilerek vurgulanmaktadır.

Görsel 9’da evdeki diğer insanların olaya müdahale etmesi sonucu; kız çocuğunun torbayı geri alması, evdeki gergin hava, Timur karakterinin yüzüne yansıyan mutsuzluk ve düşünceli ruh hali uzak çekim açısıyla bir önceki sekandan farklı olarak bu sekanda diğer insanların kadraja alınmasıyla vurgulanmaktadır.

10. görselde Timur karakterinin ağlamaklı mutsuz yüz ifadesi ve çaresiz bir şekilde yere oturması uzak çekim açısıyla gösterilmektedir. Görsel 8, 9 ve 10’da kullanılan sekanslarda bir baba ve kızın yaşadığı olay gösterilmektedir. Baba, başta kendinden emin bir şekilde kızına sert bir tavır gösterse de kendi benliğinde bu durumdan rahatsız olduğu, pişmanlığı, bu davranışlarından kendisinin de kurtulmak istediği ve etrafındaki diğer insanların da onun bu halinden memnun olmadıkları Görsel 9 ve 10’da kullanılan uzak çekim ölçeği ile gösterilmektedir.

Tablo 3. Timur Karakterinin Babalık Rolünde Geçmişinin Etkileri Kesitinin Göstergebilimsel Analizi

Görseller	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 8	Jestler ve mimikler	Sinirli baba, kız çocuğu ve şaşkın bakan kadın	Şaşkınlık, öfke, mutsuzluk, gerginlik, ataerkillik
Görsel 9	Aktörlerin beden dili, dekor, objeler	Öfkeli kız çocuğu, gergin ev halkı, mutsuz adam	Pişmanlık, tartışma, müdahale
Görsel 10	Vücut dili, oturuş pozisyonu	Ağlayan adam	Mutsuzluk, pişmanlık, çaresizlik

Tablo 3’te 8, 9 ve 10. görsellerde kullanılan sekanslar; görseller, gösterge, gösteren ve gösterilenler kullanılarak analiz edilmiştir. Dizilerde kullanılan mekân, dekor, aktörlerin kıyafetleri, takıları, çekim açısı, aktörlerin kadrajda vurgulanan vücut aralıkları ve bölümleri anlatılmak istenen bağlama göre ayarlanmaktadır. 8. görselde baba ile kızın yaşadığı gerginlik ve babanın kız çocuğunun üstünde bir baskı kurduğu; uzak çekim açısıyla aktörlerin tüm vücutları, ellerindeki ve çevredeki objeler kadraja alınarak vurgulanmaktadır. Yine aynı görselde kadrajdaki kadın aktörün yaşadığı şaşkınlık, yakın çekim ölçeği kullanılarak betimlenmektedir.

Görsel 9’da aile içi bir gerginlik yaşandığı, uzak çekim ölçeği ile mekân ve diğer aktörler çekim açısına alınarak gösterilmektedir. Görsel 10’da ise erkek aktörün duyduğu pişmanlık, oturuş şekli ile uzak çekim ölçeği

kullanılarak vurgulanırken; erkek aktörün yaşadığı üzüntünün de mekânın karartılması ile betimlendiği gözlemlenmektedir.

Kesit 4. Timur Karakterinde Babalığın Yeniden İnşası

Görsel 11

Görsel 12

Görsel 13

Görsel 11’de aynı motordan inen oğlunu ve meslektaşını gören Timur karakterinin yüzündeki öfke ve şaşkınlık uzak çekim açısıyla vurgulanmıştır. Uzak çekim ölçeği kullanılarak çekim esnasında kullanılan araçlar, mekân, dekor ve ışık faktörleri bağlam bağımlı anlamlandırmaya yardımcı olmaktadır. 12. görselde uzak çekim ölçeği kullanılarak ve aktörlerin beden dilleri, tüm vücutları kullanılarak yansıtılmıştır. Aynı zamanda beden dilleriyle doğru orantılı anlamlandırma yapılabilmesi için, uzak çekim açısı kullanılarak mekân betimlemesi yapılmıştır. 13. görselde yapılan aktivitenin ve çekim yapılan ortamın vurgusu uzak çekim ölçeği kullanılarak tasvir edilmiştir.

Görsel 11’de babasından başka biriyle vakit geçiren oğul ve bu durumdan babanın rahatsız olduğu sekanslar gösterilmektedir. 12. görselde baba oğlula iletişim kurmak istemekte, fakat oğul hızlı bir şekilde asansör düğmesine basarak babasından kaçmak istemektedir. 13. Görselde ise baba ile oğlunun beraber balık tutmaya gittikleri görülmektedir. Baba rolünü oynayan Timur karakterinin oğlula olan sağlıksız ilişkisinden rahatsızlık duyarak beraber zaman geçirmesi, kendi benliğinde yeniden inşa sürecine gittiğinin göstergesidir. Kendisini, aynı zamanda oğlunun neden ondan kaçtığını ve oğlunun neden başka insanla zaman geçirdiğini sorgulayarak; oğlundan hesap sormak yerine, oğluna başka davranışlar göstererek yakınlaşmaya çalışması, kendi benliğini yeniden inşa etmeye başladığını göstermektedir.

Tablo 4. Timur Karakterinde Babalığın Yeniden İnşası Kesitinin Gösterebilimsel Analizi

Görseller	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 11	Mimikler, jestler, araçlar	Baba, oğul, meslektaş	Öfke, şaşkınlık, rahatsızlık duyma
Görsel 12	Aktörlerin beden dili, mekân ve jestler	Baba, oğul, mekân	Telaş, hız, konuşma isteği
Görsel 13	Beden dili, mekân, dekor	Baba, oğul, aktivite	Onarma isteği, paylaşım

Tablo 4’te baba ve oğul arasındaki ilişkide eksik olan noktalar; görseller, gösterge, gösteren ve gösterilenler kullanılarak analiz edilmiştir. Oyuncuların seyirciye aktarılmak istenen davranışları, duyguları ve hissettikleri, çekim ölçeklerinde vurgulanan imgelere göre ayarlanmaktadır. İmgeler dizide kullanılarak, seyircinin benliğinde çizilmek istenen senaryo oluşturulmaktadır. 11, 12 ve 13. görsellerde betimlenen çekim alanı, ışık ve aktörlerin yüz ifadeleri aracılığıyla verilmek istenen mesaj; izleyici benliğine benliğin yeniden inşasını kodlamaktadır.

Kesit 5. Bahar Karakterinin Özgür ve Güçlü Kadın İnşası

Görsel 14

Görsel 15

Görsel 16

Görsel 14’te; yakın çekim ölçeği kullanılarak sekans içinde Bahar karakterine gelen mesaj ve karakterin bu mesaja verdiği tepki, karakterin beden dili ve mimikleri vurgulanarak gösterilmektedir. Aynı zamanda yakın çekim açısıyla karakterin elindeki torbaların gösterilmesi, aktöre gelen mesajla yaşanan olay arasında bağlantı

kurmaya yardımcı olmaktadır. 15. görselde mekân, dekor ve Bahar karakterinin kendisine gelen mesaja verdiği cevap bağlantısı, uzak çekim ölçeği kullanılarak oluşturulmuştur.

16. sekansta yakın çekim ölçeği kullanılarak; Bahar karakterinin kendi vücudundan bulunduğu mekân ve beden dilinden yaşadığı duygu durumu vurgulanmak istenmiştir. Sekans 14'te alışverişe çıkan Bahar'a eşi tarafından atılan mesajdan Bahar'ın rahatsızlık duyduğu ve gelen mesajın karakteri mutsuz ettiği mimiklerinden anlaşılmaktadır.

Görsel 15'te eşinin attığı mesaja rağmen aktörün bacak-bacak üstüne atıp, umursamazlık hareketleri içeren bir beden dili kullanarak kahve içtiği görülmektedir. 16. sekansta karakterin “*artık yeter*” mesajını, ellerini kullanarak verdiği anlaşılmaktadır. 14, 15 ve 16. görsellerde vurgulanan olay dizisi; Bahar karakterinin artık kendisine de zaman ayırmak istediğini, sürekli zamanını ailesine harcamak istemediğini ve kendisini ödüllendirmek istediğini göstermektedir. Kullanılan sekanslarda yaşadığı duruma isyan eden Bahar karakterinin; artık kendisine zaman ayırarak tek başına alışverişe ve kuaföre gitmesi, kendi içinde farkındalık yaşayarak benliğini yeniden inşa etmek istediğini vurgulamaktadır.

Tablo 5. Bahar Karakterinin Özgür ve Güçlü Kadın İnşası Kesitinin Göstergebilimsel Analizi

Görseller	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 14	Mimikler, jestler, mesaj, poşetler	Alışverişe çıkan kadın	Öfke, hırs, rahatsızlık duyma
Görsel 15	Beden dili, jestler, mekân, mesaj	Dışarıda kahve içen kadın	Umursamazlık, farkındalık, andan tat alma
Görsel 16	Beden dili, mekân, dekor, aksesuarlar	Kuaförde saçını yaptıran kadın	İsyan, öfke, karşı çıkma, boyun eğmeme

5. tabloda kullanılan 14, 15 ve 16. sekanslar görseller, gösterge, gösteren ve gösterilenler kullanılarak analiz edilmiştir. Görseller doğrultusunda mekân, dekor, mesaj ve beden dili somutlaması yapılmış, sekanslarda kullanılan imgeler anlamlandırılmıştır. Bahar karakterinin yaşadığı umursamazlık ve isyan etme duygusu yakın çekim ölçeği kullanılıp, beden dili vurgulanarak betimlenmiştir. Sekanslarda kullanılan uzak çekim ölçeği ile vurgulanan mekân, dekor, aktörün kullandığı objeler ve aksesuarlar; mekânla bütünleştirilerek, kullanılan imgeler anlamlı hale getirilmiştir. Sekans 14 ve 15'te aktörün telefonuna gelen mesajın uzak çekim ölçeği içerisinde yakın açıdan vurgulanması, sekanslar arasındaki bağlantıyı sağlamlaştırmaktadır.

4. SONUÇ

Dizilerde kullanılan dekorlar, aktörlerin kıyafetleri, kullandıkları nesnelere, olayların gerçekleştiği iç ve dış mekanlar, karakterlerin jestleri, mimikleri ve kullandıkları araçlar; göstergebilimde kullanılan bu söz konusu unsurlar aracılığıyla ve sekanslar arasında bir dil oluşturularak anlamlandırılmaktadır (Karaman, 2017:27). Çalışmadan elde edilen bulgular; sekanslarda betimlenen olayların sahnelerde kullanılan her bir olguyla paralel olacak şekilde planlandığını göstermektedir. Bahar dizisinde, Timur karakterinin mutsuzluğunun ve çaresizliğinin vurgulanmak istendiği sahnede ortam ışığının diğer sahnelere göre daha karanlık olacak şekilde ayarlandığı görülmüştür. Aynı şekilde karakterlerin yaşadıklarının tam olarak izleyiciye aktarılması için çekim ölçekleri uzak ve yakın ölçekler şeklinde planlanmıştır. Aktörlerin yüz ifadeleri vurgulanmak istendiğinde yakın çekim ölçeği kullanılmıştır. Eğer mekân, dekor, kullanılan araçlar ve aktörlerin çevrelerindeki objelerle beraber olay örgüsü betimlenmek isteniyorsa; uzak çekim ölçeği tercih edilmiştir.

Bahar dizisi afişinde bahar kelimesinin hem dizinin adını hem de dizide aktörlerin yaşadığı yeniden uyanışla beraber kendilerinde gerçekleştirmek istedikleri yeniden benlik inşasını temsil ettiği saptanmıştır. Afişte kullanılan “*Uyanmaya hazır mısın?*” cümlesinin de dizi adıyla ve karakterlerin yaşadıkları farkındalıkla uygun olacak şekilde seçildiği saptanmıştır. Afişte kullanılan görselde Bahar karakterine doktor üniformasının mekân olarak mutfakta ve karakterin elinde mutfak malzemeleri varken giydirilmesinin tercih edilmesi, bahar kelimesinin aynı zamanda karakterin dizideki adı olarak kullanılması ve afişte kullanılan bahar dalları; aktörün kendi benliğinde bir değişikliğe gideceğinin göstergesi olduğu anlaşılmıştır. Renk olarak afişte yeşil rengin özellikle bahar kelimesinin bulunduğu bölümde baskın olması; sekanslarda Bahar karakterinin yaşadıkları doğrultusunda, doğadaki uyanışın temsili olduğu gözlemlenmiştir.

Benliğin inşasında; insanların geçmişlerinde yaşadıkları olumlu ve olumsuz olayların bireylerin tüm hayatlarını ve diğer insanlarla olan ilişkilerini etkilediği, dizide karakterlerin yaşadıkları doğrultusunda saptanmıştır. Dizide Bahar karakterinin kendi çocukluğunu hatırlayarak çocuklarına olan davranışını bu doğrultuda şekillendirmesi, karakterin kendi benliğini çocukluğundan farklı olarak yeniden şekillendirdiğini kanıtlamaktadır.

Timur karakterinin çocuklarına karşı baskıcı, sert mizaca sahip bir baba figürü çizmesi sonucunda çocuklarının başka insanlarla kendi babalarından daha fazla zaman geçirmesinden rahatsızlık duyup, oğlunu balığa çıkartması ve kızının eşyalarını atmaya karar verdikten sonra bu durumdan pişmanlık duyması; karakterin kendi benliğinden rahatsızlık duyduğunu, kendisiyle beraber etrafındaki insanlara da zarar verdiğinin farkında olduğunu ve benliğini yeniden inşa etmek istediğini göstermektedir.

Bireylerin yeniden benlik inşasına karar vermelerinde önce kendi davranışlarından şikâyetçi olmaları gerektiğinin, yeniden benlik inşasının ilk adımı olduğu çalışmada saptanan bulgular arasındadır. Dizide vurgulanan uyanış, yeniden canlanma ve kendini bulma temaları bu saptamayı doğrulamaktadır. Bahar karakterinin ev hanımlığından sahip olduğu doktor kimliğine çalışarak dönmek istemesi; bireyin kendisini önce şahsına sonra da çevresindeki insanlara ve ailesine kanıtlaması, benliğin yeniden inşasında önemli bir adım olduğu dizide vurgulanmaktadır.

Bahar karakterinin ev hanımı kimliğiyle mutfakta iş yaptığı sekansta yüz ifadesindeki mutsuzluğun ve umutsuzluğun yerini, doktor kimliğine geri döndükten sonra mutluluğun ve daha umut dolu bakışın alması; benliğin yeniden inşasında, bireylerin kendilerini gerçekleştirmiş olmalarının önemli olduğunu göstermektedir. Dizide Bahar karakterinin kendisine zaman ayırarak alışveriş yapması sonucunda, eşinin attığı mesajlara karşı umursamaz bir tavır sergilemesi; Bahar karakterinin dizi afişinde imgelendiği gibi, bir yeniden uyanış ve canlanma yaşadığını kanıtlamaktadır. Bireylerin kendi benliklerini değiştirmek istedikleri zaman doğru saptamalar yapmaları gerektiği ve insanların çevrelerinden takdir görmemeye başladıkları zaman benliklerini yeniden inşa etmek istedikleri, araştırmada saptanan bulgular arasındadır.

Sonuç olarak, Bahar dizisinde benliğin yeniden inşası bağlamına uygun sahnelerde kullanılan imgelerin, dizide işlenen tema ile paralel olarak seçildiği saptanmıştır. Araştırmada incelenen dizi sekanslarının; benliğin yeniden inşası temasını işliyor olması doğrultusunda, bu temanın dizinin yapımcısı ve senaristi tarafından dizide işlenmeye değer görülmesi, benlik inşası temasının toplumsal bir özellik gösterdiğini kanıtlamaktadır. Bahar dizisi benliğin yeniden inşası bağlamından çok daha farklı bağlamlarda da incelenmeye uygundur. Çalışmada Bahar dizisinin yayınlanmış bölümlerinde benliğin yeniden inşası bağlamının analizi yapılmıştır. Dizinin devam etmesi sebebiyle, hem benliğin yeniden inşası bağlamı geliştirilerek hem de dizi üzerinde başka bağlamlar altında çalışılarak bu araştırma aracılığıyla literatüre katkı sağlanabilir.

YAZAR BEYANI / AUTHORS' DECLARATION:

Bu makale Araştırma ve Yayın Etiğine uygundur. Beyan edilecek herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Araştırmanın ortaya konulmasında herhangi bir mali destek alınmamıştır. Makale yazım ve intihal/benzerlik açısından kontrol edilmiştir. Makale, “*en az iki dış hakem*” ve “*çift taraflı körleme*” yöntemi ile değerlendirilmiştir. Yazar(lar), dergiye imzalı “*Telif Devir Formu*” belgesi göndermişlerdir. Mevcut çalışma için mevzuat gereği etik izni alınmaya ihtiyaç yoktur. Bu konuda yazarlar tarafından dergiye “*Etik İznine Gerek Olmadığına Dair Beyan Formu*” gönderilmiştir. / **This paper complies with Research and Publication Ethics, has no conflict of interest to declare, and has received no financial support. The article has been checked for spelling and plagiarism/similarity. The article was evaluated by "at least two external referees" and "double blinding" method. The author(s) sent a signed "Copyright Transfer Form" to the journal. There is no need to obtain ethical permission for the current study as per the legislation. The "Declaration Form Regarding No Ethics Permission Required" was sent to the journal by the authors on this subject.**

YAZAR KATKILARI / AUTHORS' CONTRIBUTIONS:

Kavramsallaştırma, orijinal taslak yazma, düzenleme – **Y1 ve Y2**, veri toplama, metodoloji, resmi analiz – **Y1 ve Y2**, Nihai Onay ve Sorumluluk – **Y1 ve Y2**. / **Conceptualization, writing-original draft, editing – Y1 and Y2, data collection, methodology, formal analysis – Y1 and Y2, Final Approval and Accountability – Y1 and Y2.**

KAYNAKLAR

- AKIŞ, Yaman Yasemin (2020), “*Benliğin Ölümcül Hastalığı: Umutsuzluk*”, **Doğu Batı Düşünce Dergisi**, S.92, ss.61-88.
- BARTHES, Roland (1979), **Göstergebilim İlkeleri** (Çev. Berke Vardar, Mehmet Rifat), Kültür Bakanlığı Yayını, Ankara.
- BASMACI, Pınar (2022), “*Tüketim Kültürü Bireyciliğine Bir Meydan Okuma: The Platform Filmi*”, **İNİF E-Dergi**, S.7(1), ss.111-128.
- BİRCAN, Ufuk (2015), “*Roland Barthes ve Göstergebilim*” **SBARD**, S.13(26), ss.17-41.
- BOYACI, Mehmet (2019), “*Benliğin Gelişimine İlişkin Güncel Yaklaşımlar*”, **Benliğin İnşası** (Ed. Mehmet Kandemir, Caner Çetiner), Pegem Akademi Yayınları, Ankara, ss.1-5.
- COOLEY, Charles Horton (1902), **Human Nature and the Social Order**, Charles Scribner’s Sons Publisher, New York (US).
- ÇALIŞIR, Gülsüm (2014), “*Sosyal Medyada Benlik İnşası Sunumu Tüketimi*” **International Academic Conference**, 16-17 Ekim 2014 - İstanbul, İskenderiye Kitap Yayınları, İstanbul, ss.176-180.
- ÇELİKEL, Bülent (2022), **Benliğin İnşası**, Ötüken Yayınları, Ankara, 2. Baskı.
- DEMİRBİLEK, Ezgi Zengin (2021), “*Erving Goffman’ın Benlik Kuramı Çerçevesinde İzlenim Yönetimi ve Kişilerarası İletişime Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme*”, **Anasay**, S.5(16), ss.65-80.
- ERTAŞ, Mehmet Yaşar (2024), “*Bir Benlik İnşası Olarak Kendini Yazmak ve 18. Yüzyılda Sıradan Bir Osmanlı Kâtibinin Benlik Algısı*” **Osmanlı Araştırmaları**, S.64, ss.327-351.
- FAZLIOĞLU, İhsan (2023), “*Özne’nin Kıyâmı: ‘Ben’ ve ‘Kendilik’ Hakkında Nazari Bir Çözümleme*”, **Ceride: Ben Anlatıları Araştırmaları Dergisi**, S.1(1), ss.45-63.
- FİDAN, Fatma Zehra (2014), “*Eğitim ve Benlik Saygısı: Kadın Kimliğinin Eğitim Yoluyla Yeniden İnşası*” **Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi**, S.2(2), ss.12-27.
- GOFFMAN, Erving (1956), **The Presentation of Self in Everyday Life**, University of Edinburgh Publisher, Edinburg (Scotland).
- GULMMADZADA, Ulkar ve IŞIKLI, Şevki (2020), “*Instagram’da Benlik Sunumu: Takipçi Etkisi Üzerine Dramaturjik Bir İnceleme*”, **Bilişim Teknolojileri Online Dergisi**, S.43(11), ss.74-104.
- HEPEKİZ, İpek ve GÖKALİLER, Ebru (2019), “*Sosyal Medya Aracılığıyla Yaratılan Kişisel Markalar ve Benlik Sunumu*”, **Erciyes İletişim Dergisi**, S.11(43), ss.761-781.
- KARAMAN, Esra (2017), “*Roland Barthes ve Charles Sanders Pierce’in Göstergebilimsel Yaklaşımlarının Karşılaştırılması*”, **İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi**, S.9(2), ss.25-36.
- MEAD, George Herbert (2017), **Zihin Benlik ve Toplum**, Heretik Yayınevi, Ankara.
- YILDIRIM, Gonca ve ÖZDEMİR, Burcu (2019), “*Dijitalleşen İletişim Ortamlarında Kimlik İnşası ve Benlik Sunumu: İletişim Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma*” **Yeni Medya Elektronik Dergi**, S.3(3), ss.178-191.
- YILDIZ, Merve (2021), “*Sosyal Medyada Dijital Kimlik İnşasında Gözetim Toplumunun Etkisi*”, **Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- <https://www.showtv.com.tr/dizi/haber/3659117-show-tv-nin-yeni-dizisi-bahar-uyanmaya-hazir-misin-in-ilk-afisi-yayinlandi> (Erişim Tarihi: 28.10.2024).